

Školní vzdělávací program mateřské školy v Doudlebách nad Orlicí

Aktualizace k 1. 9. 2022

„ROK V MATEŘSKÉ ŠKOLE – jaro, léto, podzim, zima, vesele se u nás střídá“

Č. j.: 23/2009

Zpracoval:

Lucie Lukešová, zástupce ředitele pro MŠ
Mgr., Bc. František Klapal, ředitel školy

OBSAH ŠVP MATEŘSKÉ ŠKOLY DOUDLEBY NAD ORLICÍ

Identifikační údaje

Historie mateřské školy

Charakteristika školy

Podmínky vzdělávání

- Materiální podmínky
- Životospráva
- Psychosociální podmínky
- Organizační zajištění
- Řízení MŠ
- Personální a pedagogické zajištění
- Spoluúčast rodičů
- Spolupráce s veřejností

Organizace vzdělávání

Charakteristika vzdělávacího programu

Obsah vzdělávání

Integrované bloky a jejich charakteristika

Evaluace

Evaluační systém

Přílohy: Školní řád MŠ

Vnitřní řád školní jídelny

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Identifikační údaje

Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí
Sídlo organizace:	Dukelská 52, 517 42 Doudleby nad Orlicí
Právní forma:	příspěvková organizace
Identifikační číslo organizace:	75015838
Adresa pro dálkový přístup:	zs.doudleby@tiscali.cz
Zřizovatel školy:	Městys Doudleby nad Orlicí
Údaje o vedení školy:	ředitel Mgr., Bc. František Klapal zástupce pro ZŠ Mgr. Lenka Jenišťová zástupce pro MŠ Lucie Lukešová zástupce pro ŠD Dana Petrová vedoucí ŠJ Andrea Lušková
Součásti organizace:	základní škola, školní družina, mateřská škola, školní jídelna základní školy, školní jídelna – výdejna mateřské školy
Odloučená pracoviště:	mateřská škola, Komenského 365, Dukelská 52 školní družina, Školní 156, školní družina Dukelská 52 školní jídelna – výdejna mateřské školy, Komenského 365 školní jídelna – výdejna mateřské školy, Dukelská 52 školní jídelna základní školy, Dukelská 52

Historie Mateřské školy v Doudlebách nad Orlicí

Mateřská škola v Doudlebách nad Orlicí byla založena v roce 1946. Umístěna prozatím ve dvou místnostech školy, v bytě školníka. Po dvou letech dostala ze školy výpověď a byla přestěhována do tří místností v obecním domě. V dubnu 1948 navštívil obec ministr školství a osvěty Zdeněk Nejedlý. Rodičovské sdružení předalo panu mistrovi prosbu o povolení ke stavbě mateřské školy. Stavby se ujal v roce 1948 místní závod Orban. 14. května 1950 byl provoz slavnostně zahájen. Bylo ujednáno, že to bude škola závodní, kam ale budou přijímány děti z celé obce. Dále se v kronice píše, že to byla nejkrásnější a nejlépe vybavená škola v celém Hradeckém kraji.

Děti bylo neustále kolem 60 i více a kapacita přestala postačovat. Proto bylo v lednu 1976 otevřeno další oddělení na internátě závodu Perla. V roce 1999 přešla tato budova i se zařízením mateřské školy do vlastnictví obce. I. oddělení - odloučené pracoviště naší MŠ fungovalo do konce školního roku 2003. Pro následující školní rok bylo uzavřeno.

Ve školním roce 2014/15 bylo z kapacitních důvodů zřízeno znovu další odloučené oddělení v Jiráskově ulici. Tato třída byla od září 2017 přemístěna do přístavby základní školy, kde byly vybudovány pro tyto účely nové moderní prostory.

Základní údaje o škole

Od roku 2004 má naše Mateřská škola 2 třídy, jejíž kapacita je 48 dětí. Budova se nachází v centru městyse Doudleby nad Orlicí, okolo školy je zahrada. Hlavní příchozí chodbou se MŠ rozděluje na 2 části. Každá část obsahuje třídu, hernu, kabinet na pomůcky, šatnu, sociální zařízení. Třídy i herny jsou díky mnoha oknům světlé.

Hned vedle hlavní chodby najdeme sociální zařízení pro zaměstnance, kancelář, sklad pomůcek (dříve sklad potravin) a nerezem vybavenou výdejnu jídla. Ta byla zřízena v roce 2009.

Součástí mateřské školy je prostorná rovná zahrada s jedním pískovištěm. V letních dnech zahrada bohužel nezajišťuje dostatečné zastínění. Z toho důvodu jsme v roce 2009 zasadili na zahradu dva stromy – katalpy, které slibují za pár let dostatečně velkou korunu pro zajištění stínu. Byl obnoven i zahradní domek, který je uzamykatelný a nyní slouží jako sklad hraček. Vedle domku je ještě zastřešený prostor, který slouží dětem k různým hrám, ale v současné době již dosluhuje. V roce 2016 byl prostor po bývalém brouzdališti zastřešen a opatřen přenosnými lavicemi a stolkami ve dvou velikostech vhodné pro mladší i starší děti a logopedickými deskami, na kterých proběhne ještě drobné dokončení.

Školní zahrada je nyní ze všech částí řádně oplocena. Nedostatkem je stále ještě další a další vybavení zahrady. Hledáme finanční prostředky na dětské zařízení, kde si mohou děti hrát a rozvíjet svou tělesnou zdatnost, zručnost, obratnost a sílu. Jedním z nich je tzv. „houseska“, která slouží k více účelům, která byla v roce 2016 pořízena. Pro další zlepšení pobytu venku dětí je vytvořena dráha pro koloběžky a odrážedla, kde si mohou osvojovat nejzákladnější pravidla dopravy.

K naučným vycházkám poskytuje městys mnoho příležitostí. Častým cílem pobytu venku se stává Bělisko, Třešňovka, zámecký park, Grunda, stezka podél řeky Orlice, fotbalové hřiště, blízký les.

Odloučená třída v budově ZŠ slouží současně menšímu počtu dětí (20), který umožňuje více individuálního přístupu i dětem, které to potřebují. Součástí tohoto nového prostoru je šatna, umyvárna a toalety, třída, herna, která slouží i k odpočinku dětí a malá výdejna jídla.

Vybavení hračkami a pomůckami je dostatečné, ale průběžně se doplňuje. Hračky jsou umístěny do výšky dětem přístupné, část hraček je v otevřených policích. Samostatnou ložnici nemáme, lehátka pro odpočinek dětí jsou uložena v hernách, před obědem je školnice rozkládá. Děti se svými výtvoři podílejí na výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti. Výzdoba se obměňuje, aby byla stále aktuální.

Škola se snaží průběžně vybavovat učitelskou i žákovskou knihovnu. Odebíráme časopis Informatorium, pro děti Sluníčko.

K dispozici máme k internetu připojený počítač s multifunkčním zařízením (tiskárna, kopírka, scanner). Videopřehrávač s novou televizí jak ve třídě Kočičkové, také i televizor s DVD ve třídě Sluníčkové. Na každé třídě je umístěn přehrávač na CD a kazety. Tento rok jsme pořídili dětem počítač s naukovým programem pro předškolní vzdělávání s interaktivním kobercem a do budoucna plánujeme několik PC tabletů.

Vytápění MŠ je plynové, kotelna je hned vedle MŠ – v budově zdravotního střediska. Teplotu je možno regulovat termoregulátory na radiátorech.

Zřizovatel MŠ a ředitel ZŠ a MŠ Doudleby n. O. podal projekt EU na celkovou rekonstrukci budovy MŠ – včetně zateplení budovy, výměny oken a nových podlah, nového osvětlení. Těšíme se tedy z nově zrekonstruované mateřské školy, po které prahнул jak celý personál, ale hlavně rodiče dětí a v neposlední řadě i děti.

Životospráva

Děti dostávají plnohodnotnou stravu. Jídelníček je sestavován na týden podle příslušných předpisů. Do Mateřské školy se oběd dováží ve varných nádobách ze školní jídelny, kde se vaří. Dopolední a odpolední svačinky jsou zajišťovány a připravovány ve výdejně Mateřské školy paní kuchařkou.

Je zajištěn pitný režim v průběhu celého pobytu dítěte v mateřské škole. Šťáva nebo čaj, který uvaří kuchařka, je od rána ve třídě, v horkém období i na zahradě. Každé dítě má z domova přinesený svůj hrneček. Nápoj je v plastové konvici či nerezové várnici, děti se mohou kdykoliv samy obsloužit. Pití je jim během dne připomínáno. Paní učitelky se snaží v dětech pěstovat návyk na pití (u nejmenších dětí – umět požádat o pití, starší děti samostatně se obsloužit).

Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Děti k jídlu nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se jíst i to, co ještě neznají.

Je zajištěn denní řád, který ale umožňuje organizaci činností dětí podle potřeby měnit. Rodiče mají možnost po dohodě své dítě přivádět i odvádět do MŠ kdykoliv, podle svých potřeb.

Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na aktuální počasí. Mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ.

Do spaní děti nenutíme, po přečtení pohádky a krátkém odpočinku mají děti možnost zabývat se klidnou činností, nebo s nimi učitelky dělají individuální práci.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně.

Psychosociální podmínky

Nově příchozím dětem umožňujeme adaptační režim za účasti matky či otce. Od roku 2019 bude zajištěn adaptační program nových dětí už po zápise do MŠ, kde zákonní zástupci dítěte mohou se svými ratolestmi vždy každé pondělí v měsíci červnu navštívit MŠ v odpoledních hodinách, seznámit se tak s prostředím třídy, herny i školní zahrady, pohrát si s hračkami a seznámit se se svými novými vrstevníky.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně a bezpečně. Všechny děti v naší škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti s přihlédnutím k individuálním potřebám každého dítěte (viz Školní řád) Nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Jsou seznamovány s pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni respektováni. Učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Dostatečně se věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

Rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek v obou šatnách o pedagogické práci s dětmi, o charakteristice tematických částí našeho TVP. Mají možnost účastnit se her dětí, aktivně se zapojit do akcí MŠ.

Organizační zajištění

Provoz MŠ je od 6,30hod. do 16.00 hodin. Ráno (od 6,30hod – do 7,00 hod.) a odpoledne (od 15,15 – do 16.00 hod.) se třídy spojují.

Přijímání dětí do mateřské školy se děje formou zápisu do MŠ. Před zápisem jsou vždy stanovena ředitelem školy ZŠ a MŠ kritéria přijímání na určitý školní rok.

Mateřská škola má 3 věkově smíšené třídy:

Veverky – 3. třída, Žabičky – 2. třída, Tygřiči -1. třída

Zařazení dětí do tříd provádí zástupkyně ředitele pro MŠ vždy před zahájením školního roku. Ve výjimečných případech se však přesun do druhé třídy některého z dětí může dít (po dohodě se zákonným zástupcem dítěte) zpravidla v polovině školního roku.

Režim dne je uspořádán tak, aby umožňoval pružnost a přizpůsobení činností individualitám dětí a uspokojoval jejich potřeby.

Pedagogické pracovnice jsou na svoji práci odborně připravené a věnují se dětem a jejich vzdělávání. Během týdne poskytujeme dětem logopedickou prevenci.

Děti mají zajištěné prostředí, které jim poskytuje klidné a bezpečné zázemí a dostatečné soukromí (v rámci možností).

Denní program je vyvážený. Střídají se činnosti řízené, spontánní i aktivity nad rámec běžného programu.

Čas dětí strávený v mateřské škole je uspořádán tak, aby měly dostatek prostoru a čas na hru.

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, umožňujeme dětem účastnit se společných činností v malých i větších skupinách.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, individuálního přístupu k nim.

Vybavení tříd se snažíme zlepšovat a tím vytvářet dostatečné a kvalitní prostředí pro realizaci plánovaných činností.

Každodenně jsou zařazována zdravotní cvičení, řízené pohybové aktivity. Několikrát do měsíce můžeme ve stanovený čas využívat i prostory nově postavené tělocvičny při Základní škole.

Vždy 1x za týden probíhá výběrová řízená činnost- pěvecká (úterý), které se mohou účastnit všechny starší děti.

V rámci řízených činností mají děti ze všech tříd možnost keramického tvoření (nepravidelně dle zájmu pedagogů).

1x za týden se staršími dětmi cvičíme dětskou jógu a občasně se seznamujeme s anglickým jazykem

Od listopadu do února se jednou týdně účastníme plaveckého výcviku v krytém bazénu v Rychnově nad Kněžnou.

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Režim dne

– třída III.(Veverky)

- 6,30 – 8,00 - scházení dětí, ranní hry, didakticky zaměřené činnosti ve skupinách i individuálně, spontánní hry
- 8,20 – 8,30 - ranní cvičení
- 8,30 – 8,50 - hygiena, svačina
- 8,50 – 9,30 - didakticky cílené činnosti, záměrné i spontánní učení
- 9,30 – 11,30 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11,35 – 11,45 - hygiena
- 11,45 – 12,15 - oběd
- 12,15 – 14,00 - příprava na odpočinek, odpolední odpočinek, klidné činnosti a hry
- 14,00 – 14,15 - hygiena, oblékání
- 14,15 _ 14,30 - svačina
- 14,30 – 16,00 - hry a zájmové činnosti do odchodu dětí

- třída I.(Tygřící)

- 6,30 – 8,00 scházení dětí, ranní hry, didakticky zaměřené činnosti ve skupinách i individuálně, spontánní hry
- 8,20 – 8,30 - ranní cvičení
- 8,30 – 9,00 - hygiena, svačina
- 9,00 – 9,25 - didakticky cílené činnosti, záměrné i spontánní učení
- 9,25 – 11,15 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11,25 – 12,15 - hygiena, 11,35 - oběd
- 12,15 – 12,30 - příprava na odpočinek
- 12,30 – 14,00 - odpolední odpočinek
- 14,00 – 14,30 - hygiena, oblékání
- 14,30 _ 14,40 - svačina
- 15,40 – 16,00 - hry a zájmové činnosti do odchodu dětí

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

– třída II. (Žabičky)

- 6,30 - 8,15 - scházení dětí, ranní hry, didakticky zaměřené činnosti ve skupinách i individuálně, spontánní hry
- 8,15 – 8,30 - ranní cvičení
- 8,30 – 8,45 - hygiena, svačina
- 8,45 – 9,30 - didakticky cílené činnosti, záměrné i spontánní učení
- 9,30 – 11,30 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11,30 – 11,40 - hygiena
- 11,40 - 12,15 - oběd
- 12,15 – 12,30 - příprava na odpočinek
- 12,30 – 14,00 - odpolední odpočinek
- 14,00 – 14,15 - hygiena, oblékání
- 14,15 _ 14,30 - svačina
- 14,30 – 16,00 - hry a zájmové činnosti do odchodu dětí

Řízení mateřské školy

Jelikož tvoříme společný právní subjekt se základní školou, vedením je pověřena zástupkyně ředitele pro mateřskou školu.

Ta stanovuje pracovní náplň všech zaměstnanců (podle potřeby mění), povinnosti, pravomoci. Vytváří ovzduší důvěry a tolerance, respektuje jejich názor, podporuje a motivuje jejich spoluúčast na rozhodování o zásadních otázkách. Veškeré povinnosti a úkoly učitelek jsou jasně dány.

Vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s dalšími učitelkami, odpovídá za jeho plnění.

Zástupkyně ředitele pro MŠ odpovídá za úroveň pedagogické práce, za vedení třídní dokumentace – přehled výchovné práce, evidence docházky, evidence dětí, za zabezpečení ochrany osobních údajů dětí i pracovníků proti zneužití.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se Základní školou a dalšími organizacemi – PPP, ZUŠ v Kostelci nad Orl., místní knihovnou, Hasiči, s klinickou logopedkou.

Personální a pedagogické zajištění

Personální obsazení: zástupce ředitele pro MŠ	Lucie Lukešová
Učitelky	Šárka Dernerová Eva Bolehovská Denisa Zahálková (MD) Aneta Janoušková Tereza Šimková Veronika Halbrštátová
asistentky pdg.	Věra Macháčová Anna-Marie Pavlová
školnice	Iva Kakaščíková
vedoucí stravování	Andrea Lušková
kuchařka	Jana Tarabusová

Zástupkyně ředitele pro MŠ má předepsanou odbornou kvalifikaci, ostatní paní učitelky mají též předepsanou odbornou kvalifikaci.

Učitelky se v průběhu roku sebevzdělávají studiem odborné literatury a účastní se metodických seminářů. Na děti působí v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Podle potřeb dětí spolupracujeme s logopedy, s pedagogicko psychologickou poradnou, s dětskými lékaři.

Spoluúčast rodičů

O všem co se děje a odehrává v naší Mateřské škole, jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnek v hlavní chodbě, konkrétněji pak v šatnách obou tříd. Dále jsou informováni díky internetovým stránkám www.zsdoudleby.cz, a od roku 2021 aplikací: **Školka v mobilu** a osobním kontaktem s učitelkami na třídách.

Na zahajovací schůzce školy rodiče podávají návrhy, náměty, případně připomínky k výchovně-vzdělávací práci, k provozu a organizaci MŠ.

Rodičům jsou umožněny vstupy do třídy – nejen při adaptaci nových dětí. Jsou informováni prostřednictvím nástěnek o činnosti školy, při předávání dětí seznamujeme s dosaženými úspěchy, ale i nezdary (porada o nápravě).

Při jakékoli komunikaci s rodiči se snažíme o vstřícné a taktní jednání, snažíme se porozumět rodinné situaci a tím sledovat konkrétní potřeby jednotlivých dětí. Spolupracujeme s rodinou při nápravě vývojových vad řeči, při navykání dětí na různé chutě jídel.

Pravidelně pro rodiče pořádáme „Vánoční setkání s tvořeníčkem“ a malý program maminkám k svátku, výlety vlakem i autobusem, rozloučení s předškoláky (tzv. „Pasování na školáky“), další akce, které každoročně měníme. Příležitostně pak další aktivity v souvislosti s aktuálním plánováním programu.

Ke zlepšení spolupráce poskytujeme možnost konzultací s třídní učitelkou, a to 2 hodiny za měsíc. Zde se budou moci rodiče vyjádřit individuálně, pohovořit o svém dítěti, navázat ještě lepší spolupráci se školkou.

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Schůzky pro všechny rodiče zařazujeme dle potřeby, minimálně však 1x ročně. Dále jsme zavedli (od školního roku 2016) tzv. otevřené dny pro rodiče, kteří budou moci nahlédnout do dění ve školce při řízené činnosti a pobytu venku. Od září téhož roku byly zavedeny konzultační hodiny pro veřejnost a hlavně pro rodiče se zástupkyní mš. Kde se mohou rodiče vyjádřit i k veškerému dění v MŠ, uvést své náměty pro další práci nebo pro řešení vzniklých problémů. Další formou spolupráce je projekt „Výlety s dráčkem Doudlebáčkem“. Děti si mohou kdykoliv půjčit domů třídního maskota. O něj se mají za úkol starat a mohou vytvořit spolu s rodiči fotografie, které pošlou do aplikace své třídy, o jejich společném zážitku. (Slouží také k předčtenářské gramotnosti).

Spolupráce s veřejností

Příprava vystoupení pro veřejnost dle potřeby
Pravidelné vánoční vystoupení při akci „Rozsvícení stromečku“ a „Vítání léta“
Tablo budoucích školáků

Spolupráce se Základní školou

Zajišťování programů podle nabídky:
Návštěva školy, školní družiny školní jídelny,
Společné návštěvy divadla
Každoroční slavnostní rozsvícení vánočního stromu

Návštěva ZUŠ při Dni otevřených dveří

Spolupráce PPP

Vypracování návrhů na vyšetření školní zralosti
Setkávání rodičů předškoláku se speciálním pedagogem z PPP a učitelkou 1. st. ZŠ - beseda
Zajištění Screenigové vyšetření jednotlivých dílčích oblastí dítěte

Spolupráce s Knihovnou

Návštěva knihovny a účast ve výtvarné soutěži vyhlášené knihovnou.

Spolupráce s místními hasiči

Prohlídka hasičské zbrojnice

Den dětí s Hasiči

Spolupráce s místním jezdeckým klubem

Seznámení s potravou, plemeny, ošetřováním ...a živým koněm, kterého si starší děti mohou převést přes jednoduché parkurové překážky (pod vedením odborného i pedagogického dozoru)

Spolupráce se sady Novohradský

Každoročně se účastníme exkurze v sadech i v chladírně. Děti se seznamují se sklizením, uskladněním, tříděním. Také pozorujeme vybraný strom v různých ročních obdobích.

Spolupráce s lesní farmou pana Kubíčka

Sbíráme suché pečivo, kaštiny a žaludy, které společně zvířatům zaneseme.

Organizace vzdělávání

Mateřská škola má tři třídy. Děti jsou do tříd přijímány podle věku. Na dvou třídách pracují 2 učitelky s 24 dětmi a jedné 2 učitelka 20 dětmi. Do třídy jsou přijímány děti věkově rozdílné. Ve 2. a 3. Tř. je asistent pdg. pro podporu dětí s ind. potřebami.

Pokud jsou děti s odloženou školní docházkou, vypracováváme pro některé, po poradě s PPP, individuální vzdělávací plán. S dětmi nejstaršími (poslední rok před ZŠ) provádíme během dne skupinové či individuální činnosti směřující k přípravě dětí na vstup do ZŠ. S dětmi pracují dvě kvalifikované učitelky, které se po týdnu střídají v ranní a odpolední službě.

Charakteristika vzdělávacího programu

a/ zaměření ŠVP

b/ dlouhodobé cíle naší MŠ

c/ Jakými prostředky a metodami chceme dosahovat naplňování koncepce MŠ

a/ zaměření ŠVP

Program vznikl na základě dlouhodobých zkušeností a práce pedagogického kolektivu. Vychází z přirozeného cyklu ročních období a přírodních a společenských situací s nimi spojených. Snažíme se dětem přibližovat tradice a zvyky k daným ročním obdobím.

Program předurčuje zaměření – naučit se vnímat svět kolem sebe, chránit jeho přírodní a společenské bohatství, být dobrým partnerem pro všechny, s kým tento svět sdílíme.

Naším záměrem je vytvořit pro děti podnětné prostředí, kde se každý dokáže uplatnit, ale také podřídit ve společnosti vrstevníků při spontánních i řízených aktivitách.

Školní vzdělávací program má čtyři integrované bloky s jednotným názvem pro všechny třídy. Vzdělávací nabídka je dále konkretizována v TVP. Podtémata si upravují a zpracovávají podle aktuální situace a podmínek učitelky samy.

Při plánování se učitelky společně domlouvají na záměru, dílčích cílech tematické části, na délce jeho trvání a na činnostech, které směřují k naplnění záměrů.

b/ dlouhodobé cíle naší MŠ jsou:

- Vzdělávání rozvíjet přirozenou cestou, navazovat na rodinnou výchovu.
- Poskytovat dětem pomoc při přechodu z intimního prostředí rodiny do širší společnosti. S rodiči úzce spolupracovat.
- Podporovat duševní pohodu, respektovat individuální zvláštnosti, potřeby dětí. Připravovat podnětné prostředí, pestrou vzdělávací nabídku.
- Ochrana životního prostředí, rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.
- Věnovat pozornost mezilidským vztahům, úctě, důvěře, vzájemné pomoci.
- Vyváženě zařazovat spontánní a řízené aktivity. Vést děti ke zdravému životnímu stylu. Rozvíjet samostatnost a zdravé sebevědomí dítěte cestou přirozené výchovy.

c/ jakými prostředky a metodami chceme dosahovat naplňování koncepce MŠ:

Vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Tyto formy a metody jsou vázány na rozvojové předpoklady a možnosti dětí. Vycházíme z pedagogické analýzy, která probíhá na základě vedení záznamů o dětech a hodnocení integrovaných bloků.

- prožitkové učení
- situační učení
- komunitní kruh
- řízené individuální činnosti
- spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby
- zavádění projektového učení (projekt Den Země)
- výlety
- práce s encyklopedií
- objevování
- práce s chybou
- experimentování
- řešení problémových situací
- spontánní činnosti
- řízené činnosti
- skupinové činnosti
- individuální činnosti
- frontální činnosti

Vzdělávání se uskutečňuje formou spontánních činností v ranních a odpoledních hrách, formou řízené individuální, skupinové frontální činnosti tak, aby byly ve vyváženém poměru. Zařazujeme didaktické činnosti, dramatické činnosti, které jsou založeny na přímé účasti dítěte, jeho vnímání a prožitkovém učení. Snažíme se omezovat slovní poučení a využívat především prvky hry.

Denně zařazujeme jazykové chvíle, kde především provádíme gymnastiku mluvidel.

Řídíme se zásadou dostatečného respektování individuálního tempa dítěte, jeho zájmem a pozorností. Denně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (dechová cvičení, relaxace...)

Dětem se specifickými potřebami (odklad školní docházky) je věnována zvláštní péče na základě závěrů z PPP Rychnov n. Kn. – učitelky vypracují individuální plán vzdělávání. V didakticky cílené

činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení. Snažíme se připravit dětem potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání dětí MŠ respektuje požadavky RVP PV, je dán třídním vzdělávacím plánem.

Program vzdělávání je zpracován pro kolektiv dětí, žijících v malém městečku, obklopených přírodou, kde protéká řeka, setkávajících se s pěstitelstvím i drobným chovatelstvím, zemědělskou i průmyslovou výrobou. Volba témat souvisí hlavně se změnami v přírodě a pravidelně opakujícími se událostmi.

Tematické bloky jsou zpracovány tak, abychom činnostmi v nich obsaženými, naplňovali cíle a kompetence RVP PV a přibližovali se tak k maximálním možnostem každého dítěte.

Kromě plánovaných témat, která jsou volena v souvislosti s každoročně se opakujícími událostmi, můžeme zařadit během roku i aktuální témata, jež nám přinese momentální situace.

Charakteristika vzdělávacího programu – Integrované bloky

Program je uspořádán do čtyř hlavních Školních integrovaných bloků, které nastiňují tematické okruhy vzdělávacího obsahu.

Z nich vyplývají **dílčí bloky**, které jsou rozpracovány učitelkami na jednotlivých třídách.

Názvy dílčích bloků uvedených v ŠVP vyjadřují pouze tematické oblasti, kterým se mají učitelky s dětmi věnovat, učitelky si mohou dílčí bloky pojmenovat svými názvy, které budou vyjadřovat např. motivační propojení jejich TVP apod. a zařazovat je v různých obdobích školního roku dle potřeb dětí, na základě aktuální situace v přírodě apod.

ŠVP je vypracován pro nejstarší věkovou skupinu dětí.

Učitelky mladších dětí si vybírají dílčí bloky podle věku a schopností dětí. Učitelky dětem ve své třídě také přizpůsobují vzdělávací nabídku, výstupy a způsoby směřování k dílčím kompetencím (metodika rozvoje dovedností a schopností dítěte- výtvarné, hudební, pracovní činnosti, základy společenského chování a zdravého životního stylu, základy matematických představ, pohybové dovednosti).

a) integrované bloky na období jednoho školního roku

b) Časový plán integrovaných bloků TVP

Tematické bloky **nemají přesné časové vymezení (délku trvání)**, určují si je na základě

podmínek samy učitelky. V průběhu docházky do naší mateřské školy by mělo mít každé dítě možnost jednou se se všemi uvedenými tematickými bloky seznámit. K jednotlivým dílčím blokům si učitelky ve svých třídách stanovují dílčí cíle, očekávané výstupy a již zcela konkretizovanou nabídku vzdělávacích činností, které jsou uvedeny v obecnější podobě v „Charakteristice školních bloků“ a prostřednictvím kterých dětem vytvářejí co nejlepší podmínky pro jejich vzdělávání.

c)Členění: Seznam „Školních bloků“ (integrovaných a dílčích)

1. Školní blok: KOUZLO SVÁTKŮ, OSLAV A TRADIC

- *PŘÍJDE K NÁM MIKULÁŠ, MARTIN, NEBO LUCIE?
- *OD ADVENTU K VÁNOCŮM
- *ZIMO, ZIMO, TÁHNI PRYČ
- *DODRŽUJEME TRADICE, MALUJEME KRASLICE
- *ČARODĚJNICE
- *MAMINKA MÁ SVÁTEK
- *SLUNCE SVÍTÍ PRO VŠECHNY DĚTI
- * LOUČÍME SE VE ŠKOLCE

2. Školní blok: TAJEMSTVÍ PŘÍRODY

Dílčí tematické bloky:

- *HODINY NA ROČNÍ DOBY(JARO,LÉTO, PODZIM, ZIMA)
- *MÁME RÁDI ZVÍŘATA
- *NAŠE ZEM JE KULATÁ
- *KÁMEN, TEN SE ANI NEHNE (NEŽIVÁ PŘÍRODA)
- *VŠECHNO CO ROSTE A KVETE (ŽIVÁ PŘÍRODA)

3. Školní blok: ŘÍŠE SNŮ A POHÁDEK

- *HALÓ PANE KARNEVALE
- *Z POHÁDKY DO POHÁDKY
- *CHTĚL BYCH JEDNOU, TŘEBA NĚKDY.....
- *MOJE OBLÍBENÁ KNÍŽKA

Do tohoto školního bloku je možné zařazovat další dílčí bloky. Je zde dán prostor učitelkám pro jejich kreativitu. (Barevný týden atd.)

4. Školní blok: TADY MÁM SVŮJ SVĚT

- * “V ZDRAVÉM TĚLE, ZDRAVÍ DUCH“
- * MÁMO, TÁTO, TADY JSEM (RODINA)
- * JÁ A MOJI KAMARÁDI
- * NASEDAT, JEDEM
- * KDE JSEM DOMA (MĚSTO, ZEMĚ, SVĚT)
- * AŽ BUDU VELKÝ...(VZDĚLÁNÍ, POVOLÁNÍ)

Charakteristika „Školních bloků“

- Dítě a jeho tělo – červená
- Dítě a jeho psychika – modrá
- Dítě a ten druhý – zelená
- Dítě a společnost – fialová
- Dítě a svět – oranžová

1. „KOUZLO SVÁTKŮ, OSLAV A TRADIC“

Tento blok bude ve větší míře rozvíjet emocionální prožívání dětí. Prostřednictvím jednotlivých témat se budou děti učit novým poznatkům o lidových, křesťanských tradicích a zvycích. V dětech bude pěstována radost z obdarovávání druhých. V tomto bloku bude využito her a pohádek, které mají silný morální význam, a které budou pomáhat tyto morální hodnoty v dětech rozvíjet.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky – koordinace a rozsahu pohybu, ovládnutí pohybového aparátu

Zdokonalení dovedností v oblasti jemné motoriky – koordinace ruky a oka

Rozvoj a užívání všech smyslů

Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Osvojení si praktických dovedností v oblasti sebeobsluhy

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a paměti

Rozvoj tvořivosti

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a zážitky vyjádřit

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Seznamování se s pravidly chování k druhému

Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních

Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Seznámení se se světem kultury a umění

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Rozvoj společenského a estetického vkusu

Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí a jeho rozmanitosti

Poznávání jiných kultur

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností

Očekávané výstupy:

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Zachovávat správné držení těla

Zvládat jemnou motoriku, koordinaci oka a ruky (zacházení s předměty denní potřeby, pomůckami, hračkami, sportovním náčiním, s výtvarným a grafickým materiálem – např. nůžkami, tužkami, papírem, barvami)

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově, zrakově, čichem a hmatem)

Zvládnout přiměřenou fyzickou i duševní zátěž

Sladit pohyb se zpěvem, rytmem a hudbou, správné zacházení s hudebními nástroji

Zvládnout sebeobsluhu ve stolování, osobní hygieně, postarat se o sebe a své věci, zvládnout oblékání a svlékání, obouvání, zvládnout jednoduchý úklid – zametání na lopatku, utírání stolů, omývání pomůcek po výtvarných a pracovních činnostech...

Přispívat k osobní pohodě a pohodě druhých, mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí

Správně vyslovovat, ovládat dech tempo, intonaci řeči

Učit se nová slova a aktivně je používat

Vést rozhovor (naslouchat druhým, ptát se)

Kultivovaně přednášet básně

Při dramatizaci využívat výrazové prostředky (hlasitost, barva hlasu)

Využívání všech smyslů

Záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost

Chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, ...částečně se orientovat v čase)

Porozumět slyšenému, zachytit myšlenku, sledovat děj

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady a pocity

Vyjádřit představivost, v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, dramatických)

Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci

Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby..)

Prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí

Těšit se z hezkých zážitků z přírodních i kulturních krás, setkávání se s uměním

Ve styku s druhými uplatňovat zásady slušného chování

Spolupracovat s ostatními

Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pamlsky, rozdělit si úkol

Obhajovat svůj postoj, názor, respektovat jiný postoj, názor

Navazovat kontakty, překonat stud, respektovat dospělého

Dodržovat herní pravidla

Umět s druhými prožít radost

Být přející k druhým

Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, s dospělým

Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný

Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Využívat různé způsoby komunikace

Přirozeně komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství

Vytvořit si dětskou představu o pravidlech a společenských normách (co je dobré, co ne) a podle této představy se chovat

Mít povědomí o různých tradicích a zvycích běžných v kulturním prostředí dítěte

Chovat se zdvořile i k lidem ostatních kultur a národností, přistupovat ke druhým s úctou, bez předsudků

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat se pomocí výtvarných technik a dovedností (používat barvy, různé materiály, modelovat, tvořit z papíru,

přírodnin)

Vyjadřovat se pomocí hudebních, hudebně pohybových činností, zvládat dovednosti vokální i instrumentální

Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a sledovat hudební, dramatické, literární představení a slovně a výtvarně hodnotit svoje zážitky

Mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí, jeho dění v rozsahu

praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Porozumět, že změny jsou přirozené, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Mít povědomí o existenci různých národů a kultur různých zemí

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční pohybové činnosti (lezení, chůze, běh, skoky a poskoky)
- Nelokomoční pohybové činnosti (pohyby těla na místě)
- Sezónní činnosti (koulování, bobování, sáňkování...)
- Manipulační činnosti s předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Pracovní a sebe-obslužné činnosti
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů a nemocí
- Řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- Samostatný slovní projev
- Společné diskuse, rozhovory, vyprávění zážitků, příběhů, podle skutečnosti i podle obrázků, komentování zážitků a aktivit
- Poslech pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- Vyprávění dítěte (co slyšelo, shlédlo)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, vnímání, paměti, pozornosti
- Námětové hry a činnosti
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, vztahů
- Hry zaměřené na tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování a rozhodování
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Hry na téma rodiny, přátelství
- Dramatické činnosti
- Dramatické činnosti, HPH, hudební hry
- Společné aktivity (besídky, karneval, oslavy, akce s rodiči)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Aktivity podporující sbližování dětí
- Sociální a interaktivní hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Situace a hry, kde se dítě snaží chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Činnosti zaměřené na poznávání sociál. prostředí, v němž dítě žije – rodina
- Přípravy a realizace společenských zábav a slavností
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte

- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným i hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy
- kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku /zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce
- a mravní hodnoty/ dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost...
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (zábavy, sportovní aktivity, výstavy, divadelní představení...)
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, kulturních objektů, vycházky do okolí
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

2. „TAJEMSTVÍ PŘÍRODY“

Tento blok dětem přinese konkrétní zkušenosti o živé i neživé přírodě. V dětech bude probouzen vztah k přírodě a potřeba ji chránit. V tomto bloku bude využito sezónních činností, které přirozeně vyplývají ze střídání ročních období. Témata, která tento blok nabízí, budou děti učit rozhlížet se kolem sebe a vnímat krásu přírody všemi smysly. Celý tento blok bude podporován školními ekologickými projekty Den Země.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu

Rozvoj a užívání všech smyslů

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vytváření zdravých životních návyků a postojů

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a dovednosti, představivosti a fantazie

Rozvoj tvořivosti

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování) Vytváření základů pro práci s informacemi

Rozvoj schopností sebeovládání

Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Snaha o dodržování pravidel chování k druhým

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Rozvoj kooperativních dovedností

Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Seznamování se se světem lidí, osvojování si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Rozvoj estetického vkusu

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Pochopení, že změny způsobenou lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně před jeho nebezpečnými vlivy

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

Zachovávat správné držení těla

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

Zacházet s běžnými předměty, hračkami, pomůckami...

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet, chytat míč, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Ovládat dechové svalstvo, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, hmatem

Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Mít povědomí o významu péče o čistotě a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Poznat, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit je

Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku)

Vyjadřovat samostatně myšlenky

Zorganizovat hru

Utvořit jednoduchý rým

Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu, apod.)

Zachytit a vyjádřit své prožitky, uplatnit fantazii a představivost v činnostech (slovně, výtvarně, hudebně, pohybově)

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího)

Chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině

Porovnat a vymyslet jednoduchá synonyma, hononyma a antonyma

Sluchově rozlišovat počáteční a koncovou hlásku

Chápat základní číselné a matematické pojmy, matematické souvislosti podle potřeby

Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí)

Porozumět slyšenému, poslech četby, vyprávění, popis

Řešit problémy, úkoly, situace, myslet kreativně, předkládat nápady

Nalézat nová nebo alternativní řešení

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, hudebních, dramatických, slovních)
Zaměřovat se na to co je z poznávacího hlediska důležité (znaky, vlastnosti, rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů)
Projevovat zájem o knížky, časopisy, encyklopedie a další zdroje informací
Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
Vyjádřit souhlas i nesouhlas
Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Snažit se zvládat své afektivní jednání
Zachytit a vyjádřit své prožitky
Těšit se z hezkých a příjemných zážitků z přírodních krás
Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
Přirozeně a bez zábran komunikovat
Uplatňovat své individuální potřeby, přání
Spolupracovat s ostatními
Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě a fair
Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami...
Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých dovedností – výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických
Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školky, v blízkém okolí)
Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, využitelné pro další učení a životní praxi
Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
Rozlišovat správné a špatné působení na prostředí, všimnout si škod, upozornit na ně
Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)
Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, chovat se přiměřeně v jakémkoli prostředí
Vnímat pestrý a různorodý svět a přírodu
Přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí
Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) a vlivu člověka na něj

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční a nelokomoční činnosti
- Manipulace s předměty a věcmi, které je obklopují
- Zdravotně zaměřené činnosti (relaxační a uvolňovací cvičení)
- Smyslové a psychomotorické hry
- Grafické a konstruktivní činnosti
- Hudebně pohybové hry a činnosti

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

- Činnosti zaměřené k poznávání těla, ochrany zdraví
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- Artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- Společná diskuze, rozhovory
- Vyřizování vzkazů, zpráv
- Samostatný slovní projev
- Soustředěný poslech (pohádka, divadlo)
- Převyprávět slyšené, viděné
- Přednes, dramatizace, zpěv
- Čtení a prohlížení knížek
- Poznávání zvuků
- Seznamování se sdělovacími prostředky
- Poznávací schopnosti a funkce
- Přímé pozorování (okolí, jevy, pojmenování)
- Manipulace s předměty, zkoumání vlastností
- Spontánní hra, volné hry, experimenty
- Smyslové hry
- Námětové hry a činnosti
- Spontánní tvořivé hry
- Hry a činnosti k procvičování paměti a orientaci v prostoru, matematické pojmy
- Spontánní hra, činnosti vyvolávající radost, pohodu
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování
- Činnosti pro rozvoj vůle, sebeovládání
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Výlety do okolí (příroda, kultura)
- Sociální a interaktivní hry
- Nejrůznější společné aktivity
- Kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách
- Společné setkávání, povídání, naslouchání
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory
- Různorodé spol. hry, skupinové aktivity
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku, mravní hodnoty
- Pozorování prostředí a života v něm, vycházky a výlety do okolí (les, louka, rybník)
- Poučení o možných nebezpečných situacích, o hrozcím nebezpečí, dostupné způsoby, jak se chránit
- Sledování změn v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy, rostliny, živočichové, počasí, ovzduší, roční období)
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem
- Kognitivní činnosti (otázky, odpovědi, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- Praktické činnosti s přírodními i uměleckými materiály (pokusy, zkoumání, manipulace)
- Pozorování životních podmínek
- Ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, zahradu a okolí

3. „ŘÍŠE SNŮ A POHÁDEK“

Tento blok bude ve větší míře rozvíjet emocionální prožívání dětí.

Bude využito her a pohádek, které mají silný morální význam, a které budou pomáhat tyto morální hodnoty v dětech rozvíjet.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky – koordinace a rozsahu pohybu, ovládání pohybového aparátu

Zdokonalení dovedností v oblasti jemné motoriky – koordinace ruky a oka

Rozvoj a užívání všech smyslů

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a paměti

Rozvoj tvořivosti

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a zážitky vyjádřit

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Seznamování se s pravidly chování k druhému

Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních

Rozvoj kooperativních dovedností

Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Seznámení se se světem kultury a umění

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Rozvoj společenského a estetického vkusu

Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí a jeho rozmanitosti

Očekávané výstupy:

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Zachovávat správné držení těla

Zvládat jemnou motoriku, koordinaci oka a ruky (zacházení s předměty denní potřeby, pomůckami, hračkami, sportovním náčiním, s výtvarným a grafickým materiálem – např. nůžkami, tužkami, papírem, barvami)

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově, zrakově, čichem a hmatem)

Zvládnout přiměřenou fyzickou i duševní zátěž

Sladit pohyb se zpěvem, rytmem a hudbou, správné zacházení s hudebními nástroji

Zvládnout sebeobsahu ve stolování, osobní hygieně, postarat se o sebe a své věci, zvládnout oblékání a svlékání, obouvání, zvládnout jednoduchý úklid – zametání na lopatku, utírání stolů, omývání pomůcek po výtvarných a pracovních činnostech...

Přispívat k osobní pohodě a pohodě druhých, mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí

Správně vyslovovat, ovládat dech tempo, intonaci řeči

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Učit se nová slova a aktivně je používat
Vést rozhovor (naslouchat druhým, ptát se)
Kultivovaně přednášet básně
Při dramatizaci využívat výrazové prostředky (hlasitost, barva hlasu)
Využívání všech smyslů
Záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost
Chápat elementární časové pojmy (ráno, večer ... ,
částečně se orientovat v čase)
Porozumět slyšenému, zachytit myšlenku, sledovat děj
Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady a pocity
Naučit se z paměti krátké texty
Vyjádřit představivost, fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních,
výtvarných, hudebních, dramatických)
Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci
Projevovat zájem o knížky, poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby..)
Prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí
Těšit se z hezkých zážitků z kulturních krás, setkávání se s uměním
Ve styku s druhými uplatňovat zásady slušného chování
Spolupracovat s ostatními
Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pamlsky, rozdělit si úkol
Obhajovat svůj postoj, názor, respektovat jiný postoj, názor
Dodržovat herní pravidla
Být přející k druhým
Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, s dospělým
Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný
Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a
respektovat je
Využívat různé způsoby komunikace
Přirozeně komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství
Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, postavami, požádat o pomoc
Vytvořit si dětskou představu o pravidlech a společenských normách (co je dobré,
co ne) a podle této představy se chovat
Chovat se zdvořile i k lidem ostatních kultur a národností, přistupovat ke druhým
s úctou, bez předsudků
Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat se pomocí výtvarných technik
a dovedností (používat barvy, různé materiály, modelovat, tvořit z papíru,
přírodnin)
Vyjadřovat se pomocí hudebních, hudebně pohybových činností, zvládat
dovednosti vokální i instrumentální
Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a sledovat hudební,
dramatické, literární představení a slovně a výtvarně hodnotit svoje zážitky
Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i praktické situace, které se
doma a v mateřské škole opakují
Mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí, jeho dění v rozsahu
praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
Porozumět, že změny jsou přirozené, přizpůsobovat se běžně proměnlivým
okolnostem doma i v mateřské škole
Mít povědomí o existenci různých národů a kultur různých zemí

Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý
Všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční pohybové činnosti (lezení, chůze, běh, skoky a poskoky)
- Nelokomoční pohybové činnosti (pohyby těla na místě)
- Manipulační činnosti s předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Pracovní a sebe-obslužné činnosti
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů a nemocí
- Řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- Samostatný slovní projev
- Společné diskuse, rozhovory, vyprávění zážitků, příběhů, podle skutečnosti i podle obrázků, komentování zážitků a aktivit
- Poslech pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- Vyprávění dítěte (co slyšelo, shlédlo)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Seznamovat děti s různými sdělovacími prostředky (časopisy, knihy)
- Manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, vnímání, paměti, pozornosti
- Námětové hry a činnosti
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, vztahů
- Hry zaměřené na tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování a rozhodování
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Hry na téma
- Dramatické činnosti
- Dramatické činnosti, HPH, hudební hry
- Společné aktivity (besídky, karneval, oslavy, akce s rodiči)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Aktivity podporující sblížení dětí
- Sociální a interaktivní hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Situace a hry, kde se dítě snaží chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Činnosti zaměřené na poznávání sociál. prostředí, v němž dítě žije – rodina
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným i hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy
- kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku /zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce
- a mravní hodnoty/ dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost...
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (zábavy, sportovní aktivity, výstavy, divadelní představení...)
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, kulturních objektů, vycházky do okolí
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

4. „TADY MÁM SVŮJ SVĚT“

Tento blok by měl dětem přinést zkušenosti a poznatky ve vztahu k vlastnímu já, ve vztahu k druhým lidem a okolí. Důraz bude kladen na vytvoření zdravého sebevědomí dítěte, na osamostatňování a na správné životní návyky dítěte. Témata, která tento blok nabízí, dále budou děti učit žít ve společenství druhých lidí, spolupracovat s vrstevníky. Nedílnou součástí je rozvíjení citlivého přístupu k lidem s handicapem. V neposlední řadě se tento blok věnuje rodině, a jak už název integrovaného bloku napovídá i okolí, které dítě obklopuje, městu a vlasti.

Dílčí vzdělávací cíle:

Uvědomění si vlastního těla

Zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (koordinace ruky a oka) Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky – koordinace a rozsahu pohybu, ovládnutí pohybového aparátu

Rozvoj a užívání všech smyslů

Osvojení si praktických dovedností v oblasti sebeobsluhy

Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech, o odlišnostech (zdravotně postižení)

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody

Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního

Stylu

Rozvoj řečových a jazykových dovedností

Rozvoj komunikativních dovedností

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Rozvoj paměti a pozornosti, logického myšlení, fantazie

Podpora pozitivního vztahu k učení

Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)

Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů vzhledem k sobě

Získání relativní citové samostatnosti

Rozvoj schopnosti sebeovládání

Rozvoj schopností přispívajících k vytváření citových vztahů

Rozvoj poznatků a dovedností, získané prožitky vyjádřit

Rozvoj mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání

Získat schopnosti řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte druhým lidem

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Rozvoj kooperativních dovedností

Ochrana osobního bezpečí

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Rozvoj základních kulturně spol. návyků a dovedností dítěte

Vytvoření základů aktivního postoje k životu, světu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy vyjádřit

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření vztahu k němu

Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí

Vytváření povědomí o technickém prostředí

Vytvořit povědomí o ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy prostředí

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností

Očekávané výstupy:

Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkci

Zachovávat správné držení těla

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

Ovládat koordinaci ruky a oka při zacházení s předměty a hračkami ve třídě, zacházet se sportovním náčiním, pracovním náradím, výtvarnými pomůckami, stavebnicemi, s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s výtvarným a grafickým materiálem, jednoduchými hudebními nástroji

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluch, zrak, hmat, chuť, vůně)

Zvládnout sebeobsahu ve stolování, osobní hygieně, postarat se o sebe, o své věci, zvládnout oblékání, svlékání, obouvání, ukládání věcí na své místo, ukládání věcí na své místo, ukládání nádobí po stolování, zvládnout jednoduchý úklid – zametání na lopatku, utírání stolů, podlahy, omývání pomůcek po výtvarných a pracovních činnostech atd.

Mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem)

Ochránit osobní zdraví, bezpečí, umět vyhledat pomoc (koho přivolat, kam se obrátit apod.)

Rozlišit, co zdraví prospívá, co mu naopak

Škodí (neohrozit zdraví svoje ani druhých)

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno

Vyjadřovat samostatně a smysluplně své pocity, nápady, názory

Popsat situaci skutečnou, podle obrázku

Vést rozhovor, umět naslouchat, ptát se

Poznat některá písmena a číslice, sledovat očima zleva doprava

Poznat napsané své jméno, umět se podepsat.

Naučit se z paměti krátké texty (básně, písničky atd.)

Zaměřit se na odhalování podstatných znaků, vlastností předmětů

Řešit problémové situace, nalézt nová řešení

Vyjadřovat svou představivost a svou fantazii v tvořivých činnostech

Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení

Rozlišovat některé obrazové symboly, dopravní značky

Chápat základní číselné, matematické, prostorové a časové pojmy

Adaptovat se na nové prostředí, kamarády, učitelky

Umět prosazovat právo být sám sebou

Bez problému se odloučit na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich pomoci

Prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí, ovládat své afektivní jednání

Chápání projevů smutku, poznávání a ovládání svých emocí

Zachytit a vyjádřit své prožitky

Domluvit se slovy, gesty, improvizovat

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Těšit se z hezkých a příjemných prožitků z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Rozhodovat o svých věcech

Respektovat daná pravidla

Ovládat své chování (afektivní projevy)

Respektovat a dodržovat předem dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování

Dodržovat herní pravidla

Navázat kontakt, seznámit se s kamarády, učitelkami ve třídě (jejich jmény)

Umět obhájit svůj postoj a názor, respektovat jiný, spolupracovat s ostatními

Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, přijímat za své kamarády i děti a dospělé s handicapem

Bezproblémově navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, respektovat je

Bez zábran komunikovat s dětmi, navazovat přátelství

Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými, dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči)

Uvědomovat si své postavení v rodině, svých kořenů

Pochopit význam pojmu rodina, matka, otec, sourozenci, rodiče, prarodiče

Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Mít povědomí o povoláních dospělých, práci dospělých v domácnosti, o rolích jednotlivých členů rodiny

Stát se důležitou součástí skupiny

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla a mohou tím ohrozit bezpečí druhých

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních, hudebně pohybových činností, zvládat dovednosti hudební, vokální a instrumentální, sledovat a rozlišovat rytmus

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Orientovat se bezpečně v prostředí školí a jeho okolí

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí s jejich využitím pro další učení a životní praxi

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Zvládat běžné činnosti, požadavky, jednoduché praktické činnosti, které se v mateřské škole opakují, chovat se přirozeně a bezpečně na hřišti, v městské hromadné dopravě

Uvědomit si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat

Mít povědomí, jak se prakticky chránit před nebezpečím

Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný a nekonečně pestrý

Všímat si dění v nejbližším okolí a aktivně se do něho zapojovat

Vzdělávací nabídka:

Manipulační činnosti a jednoduché úkony s pomůckami, náčiním, hračkami, materiálem...

Smyslové a psychomotorické hry

Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti

Zdravotně zaměřené činnosti

Pracovní a sebe-obslužné činnosti

Hudebně pohybové hry

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, k ochraně zdraví
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- plavecký výcvik
- Využití, Když Alenka stůně
- Společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinová konverzace “ v komunikativním kruhu“
- Přednes, recitace, zpěv
- Prohlížení a „čtení knížek“
- Grafické napodobování tvarů písmen – nácvik podpisu
- Dramatizace
- Záměrné pozorování předmětů, určování jejich vlastností
- Operace s materiálem (třídění, ukládání stavebnic, hraček a pomůcek ve třídě)
- Námětové hry a činnosti NH: „Na lékaře, Na rodinu, Na obchod, Na stavbaře, Na námořníky, Na poštu“
- Spontánní hry dle volby dětí
- Motivovaná manipulace s předměty
- Dramatické činnosti napodobující různé typy chování člověka v různých situacích
- Výlety do okolí, návštěva historického středu města
- Jízda místní dopravou
- Činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností
- Činnosti vedoucí k uvědomování si sebe sama a k odlišení od ostatních
- Grafické napodobování symbolů
- Sociální a interaktivní hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, menších skupinkách
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, ve kterém dítě žije
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- Navozovat přirozené i modelové situace
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Společné ustanovení pravidel třídy, vytvoření hymny třídy, volba maskotu třídy
- Společné hry a skupinové aktivity
- Návštěva kulturních a společenských míst
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- Stolní hry
- Exkurse do výrobních podniků a jiných institucí
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Tematické hry s pracovními pomůckami a nástroji, seznamovat dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání
- Námětové skupinové hry zaměřené na dopravu a povolání
- Pozorování blízkého okolí – vycházky do okolí, výlety
- Smysluplné činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu
- Práce s literárními texty
- Pozorování dopravních situací
- Poučení o možných nebezpečných situacích a při manipulaci s nebezpečnými předměty
- Exkurze ve spolupráci s rodiči, pozorování práce dospělých
- Hry na téma Doprava, Řemesla
- Využívání dalších medií
- Praktické činnosti, pokusy, experimenty

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona. Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěny do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje pouze s doporučením ŠPZ.

1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Naplňování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřské školy jsou v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobeny tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.
- Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo k co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelky na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.
- Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření 1. stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).
- Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP).
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, uplatňují vysoce profesionální postoj a přístup k dítěti.
- Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím pedagogové navazují úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace.
- Učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), budeme se soustřeďovat na vzdělávání v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

- Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby (učitelky důsledně vedou portfolia dětí a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost zástupkyni školy).
- Učitelky navrhují podpůrná opatření 1. stupně podpory, vypracují Plán pedagogické podpory (PLPP) – příloha č. ŠVP PV Plán pedagogické podpory obsahuje: Charakteristiku dítěte (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelek, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (po dohodě s rodiči), podpůrná opatření jiného druhu (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny vyhodnocení účinnosti PLPP.
- Následně je po dobu 3 měsíců realizován PPLP.
- Učitelky vyhodnotí jeho účinnost, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte, pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) zákonný zástupce dítěte na základě sdělení školy kontaktuje Školské poradenské zařízení (ŠPZ).
- Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.
- ŠPZ provede diagnostiku dítěte, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.
- Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- Individuální vzdělávací plán (IVP) škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí zástupce řed.pro mš . IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti

zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování zodpovídá zástupkyně školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, zástupkyně školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte. Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěte poskytováno podle IVP.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte, je zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Mateřská škola zajistí pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními podmínky s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).
- Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření.
- Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství.
- Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě a případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

Vzdělávání nadaných dětí

- Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody - pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvorů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).
- Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.
- Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovni řeči, sociálními projevy i úrovni v dalších specifických oblastí. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem

o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru.

- Učitelky po vyzporování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně (www.ppprk.cz).

- Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky. Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP – stejně jako viz kapitola

- Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol ve městě např. ZUŠ Kostelec nad Orlicí, DDM Kostelec., RK..., tanečních studiích, sportovních klubech, kde již mají možnost docházet i děti z mateřských škol. Děti s výtvarným nebo pěveckým nadáním mohou využít nabídku nadstandardních aktivit v mateřské škole (sboreček, keramika), anebo s nadáním v oblasti intelektu např. aktivitu (Angličtina).

- Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

- V podpoře rozvoje nadaného dítěte bude škola využívat podporu krajské sítě podpory nadání a to prostřednictvím Koordinátora podpory nadání při krajském pracovišti Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV). Získávat informace k dané problematice bude též např. na www.talentovani.cz., www.mensa.cz/nadane-dite, www.nadanedite.cz

Plánované záměry: Vzdělávání dětí mladších tří let

- Vzhledem k postupným změnám školské legislativy je záměrem naší školy co nejlépe připravit a následně realizovat vzdělávání dětí, které dovršily při nástupu do mateřské školy věku dvou let (pokud budou do mateřské školy z důvodu poklesu počtu dětí starších do budoucna přijímány).
- Podmínky je nutné připravit např. v oblasti personální (současné působení 2 učitelek ve třídě - zajištění této podmínky je závislé na navýšení normativu na dítě při snížení počtu dětí, dále průběžné vzdělávání učitelek v této oblasti), v oblasti bezpečnosti (zajistit bezpečný pohyb v prostorách třídy i při pobytu venku, didaktické pomůcky a věcné zařízení odpovídající věku dětí (vhodné pro děti od dvou let), ošetřit požární rizika), podmínky v oblasti životosprávy (osobní hygiena – přebalovací pulty, pleny, atd., specifický režim dne - např. zvýšená potřeba spánku), i v oblasti metodiky.
- Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let se budou učitelky snažit o naplnění tří priorit 1. úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole, 2. individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale zároveň je nepřetěžovat, 3. vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.
- Učitelky se vyvarují nežádoucího poučování dětí, manipulativního jednání s dětmi a preferování zájmů dospělých nad zájmy dětí, naopak budou respektovat jejich specifické potřeby a zájmy.

Vzdělávání cizinců

Bude-li v rámci Mateřské školy poskytováno vzdělávání pro 1 až 3 děti cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností. V případě počtu 4 a více dětí cizinců již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu, a proto bude v případě takového počtu zřízena skupina pro jazykovou přípravu.

V případě většího zastoupení cizinců (tj. 4 a více dětí-cizinců) v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy skupinu/y pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Škola má povinnost poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nezapočítávají přesuny dětí do skupiny apod. Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelem školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako děti cizinci (mladší, s českým občanstvím apod.), a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců.

Evaluaace

Pravidla vnitřní evaluace a hodnocení MŠ

Evaluaace = shromažďování výsledků vzdělávání a zpětné vyhodnocení

5 oblastí evaluace v MŠ

1. Naplňování cílů programu
2. Hodnocení podmínek vzdělávání
3. Způsob zpracování učiva a jeho realizace
4. Práce pedagogů
5. Výsledky vzdělávání

1. Naplňování cílů programu

Prostředky evaluace	zodpovědnost	termín
Dodržování cílů předškolního vzdělávání	pedagogický pracovník	každodenně
sledování dlouhodobých vzdělávacích cílů ŠVP	Lukešová	průběžně
Krátkodobé vzdělávací cíle stanovené ročním plánem	Lukešová	viz. kontrolní činnost
Zápisy z kontrolní činnosti Zápisy z pedagogických porad		
Sledování a vyhodnocování Funkčnosti ŠVP	Lukešová	1 x měsíčně
Porovnávání a vyhodnocení ŠVP k požadavkům RVP	pedagogický pracovník	1 x za 3 měsíce

2. Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky věcné	Zodpovědnost	Termín, prostředky
Zařízení, hračky, Pomůcky, materiál	pedagogický pracovník	průběžně
Hygienická zařízení, Prostředí, zahrada	školnice	průběžně

Životospráva

Vhodná skladba jídelníčku	Lušková	průběžně
Pitný režim, pobyt venku	pedagogický pracovník	průběžně
Spánek	pedagogický pracovník	průběžně

Psychosomatické podmínky

Organizace dne, respektování věkových individuálních zvláštností	Lukešová	2 x ročně
poměr spontánních a řízených činností	Lukešová	průběžně

Spoluúčast rodičů

Informovanost pomocí nástěnek	Lukešová	pravidelně
Účast na tvorbě programu	Lukešová	1 x ročně
Možnost vstupovat do tříd, Účastnit se her	pedagogický pracovník	průběžně

Organizace a řízení MŠ

Školní řád, Organizační řád, Provozní řád,	ředitel školy	1 x ročně
Zápisy z pedagogických rad a provozních porad	Lukešová	průběžně

3. Způsob zpracování učiva a jeho realizace

Hodnocení provádí učitelky v rámci TVP po ukončení tematického celku, zpravidla 1 x měsíčně. Tematický celek byl nebo nebyl úspěšný. Čím děti zaujal, případně nezaujal. Nabízené činnosti vedly – nevedly k naplňování cílů. Činnosti byly dostatečně pestré a vyvážené vzhledem k rozvoji dítěte. Jaké kompetence, zkušenosti děti získaly. Co se nedařilo, jaké kompetence děti nezískaly, kterým rizikům se nepodařilo vyhnout.

4. Práce pedagogů

Metody hodnocení a evaluace v praxi	zodpovědnost
Pozorování a rozhovor s dítětem Rozhovor s rodiči a ostatními odborníky Dotazník rodičům, pedagogům poř. porovnávání Rozbor herních aktivit dítěte Rozbor procesu učení – využití didaktických her Rozbor jazykových projevů – úroveň komunikace Rozbor a analýza výtvarných prací, výrobků Rozbor osobní dokumentace dítěte, rodinná i osobní anamnéza Rozbor chování a jednání dítěte ve skupině Analýza vlastní pedagogické aktivity	pedagogický pracovník

Hodnocení a evaluace zástupce ředitele pro MŠ

Sledování a hodnocení kvality práce pedagogických pracovníků	termíny, záznam záznam o hospitaci orientační vstupy průběžné kontroly
--	---

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

sledování a hodnocení výsledků volitelně řízené činnosti	na pedagog. radě
kontrola dodržování pracovního a organizačního řádu školy, pracovní náplně	průběžně
kontrola vedení pedagogické a ostatní dokumentace	průběžně

5. Výsledky vzdělávání

Prostředky evaluace

záznam, zodpovědnost

Průběžná analýza vlastní vzdělávací práce
Hodnocení pedagogických činností
v souvislosti s hodnocení individuálních pokroků dětí

pedagogický pracovník
do TVP

vedení diagnostických záznamů o dětech
a jejich zpětné využití
průběžné hodnocení vzdělávacího procesu
školy a porovnání se záměrem
závěrečné hodnocení vzdělávacího procesu
a porovnání výsledků se vzdělávacími cíli ŠVP

pedagogický pracovník
záznamové listy

Lukešová
výroční zpráva
roční plán Klapal

Evaluační systém

Co hodnotíme?	Jak hodnotíme?	Kdo?
Děti	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika třídy – září pozorování dětí, adaptace, navazování kontaktů, návyky - skladba třídy, věk dětí, zvláštnosti, alergie... • záznamy o dětech / diagnostika / v září pro nově nastupující děti, jak se dítě vyvíjí ve všech oblastech vzdělávání, náhlé změny... • portfolio dětí – vývoj kresby pro případ rozhodnutí PPP odkladu školní docházky, předčasného nástupu do školy... • pochvala – každodenní hodnocení chování a práce dětí jako motivační prvek 	<p style="text-align: center;">Učitelky v obou třídách</p> <p style="text-align: center;">učitelky v obou třídách</p> <p style="text-align: center;">všichni zaměstnanci všichni zaměstnanci</p>
Školní vzdělávací program	<ul style="list-style-type: none"> • záměr školy zda se daří naplňovat to, oč škola v dlouhé vizi usiluje, zda jsou cíle a záměry srozumitelné 	<p style="text-align: center;">všichni zaměstnanci</p>

Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování třídního programu hodnocení jednotlivých bloků, jak jsou naplňovány cíle, jsou-li vhodné metody, postupy realizace • sebehodnocení / své práce, zaujala jsem děti, připravila dostatek činností, mohu považovat cíl za splněný • hodnocení akcí, práce s dětmi 	<p>všechny učitelky</p> <p>všechny učitelky / forma sebehodnotícího dotazníku /</p> <p>všichni zúčastnění zaměstnanci</p> <p>rodiče</p> <ul style="list-style-type: none"> • během akce • dotazník
Prostředí školy, vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní klima školy, provoz, vybavenost hračkami 	<ul style="list-style-type: none"> • zaměstnanci / provoz, porady / • rodiče / dotazník/
Personál	<ul style="list-style-type: none"> • hospitace, orientační vstupy - kvalita práce, metody, vztahy mezi zaměstnanci, dětmi i rodiči, dodržování prac. doby, vzdělávání se.... 	Zástupkyně ředitele pro MŠ
Spolupráce s rodinou a jinými subjekty	<ul style="list-style-type: none"> • anketa nebo dotazník / společné akce, návštěvy, přátelství s jinými školami, povědomí o škole v obci .../ 	<ul style="list-style-type: none"> • rodiče • zaměstnanci
Bezpečnost	<ul style="list-style-type: none"> • úrazovost na škole / viz Protokoly o úrazech / 	ředitel
Ekonomické podmínky	<ul style="list-style-type: none"> • výroční zpráva o hospodaření / vztah se zřizovatelem – prostředky na provoz / 	ředitel